

מעלה של שער, לפני שיוצא ידי הזאת מטה של פר, ונאמר "יְכַלָּה מִכֶּפֶר אֶת הַקֹּדֶשׁ וְאֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ וְהִקְרִיב אֶת הַשְּׁעִיר הַחַיִּי" (ויקרא ט"ז כ'), לומר כלה הכפרות כמו שהן אמורות בענין¹⁴, תחילה כלה כפרת דם הפר, ואחר כך כלה כפרת דם השעיר, ואין להתחיל כפרת דם השעיר, קודם גמר כפרת דם הפר.

ולפיכך אמר רבי ירמיה, שעליו לתת מהתערובת שתי סדרות של אחת למעלה ושתים למטה, את הראשונה נותן לשם הזאות דם הפר, ואת השניה נותן לשם הזאות דם השעיר.²

ב. נתערבו הדמים לאחר הזאת מעלה של פר.

רב פפא היה סבור, שאם נתערבו יחד דם הפר ודם השעיר בכלי אחד, לאחר שהזה מדם הפר הזאה אחת למעלה בהיכל, יתן מהתערובת הזו שבע למטה, ויעלה לו לשם הזאות פר של מטה, ולשם הזאות שעיר של מטה, ויחזור ויתן הזאה אחת למעלה לשם שעיר, שעדיין לא ניתן עליו הזאה אחת למעלה.

אמר לו רבא, עד השתא [=עד עכשיו] קרו לן טפסאי [=קראו לנו טפשים], והשתא [=ועכשיו] טפסאי דטפסאי [=טפשים של טפשים], דקא מגמרינן להו ולא גמירי [=שמלמדים אותם ואינם לומדים].

וביאר, שאין לעשות כן, כי כשעושה כן, רוצה לצאת ידי הזאת מטה של שער קודם שיצא ידי הזאת מעלה של שעיר והתורה אמרה תחילה לתת למעלה ואחר כך למטה.

ולפיכך אמר רבא, שתחילה נותן מהדם שבע למטה לשם פר בלבד, ולאחר מכן חוזר ונותן ממנו אחת למעלה ושבע למטה לשם שעיר.

¹⁴ לא ידענא מאי איצטרין לאיתויי האי קרא, תיפוק ליה מדכתיב מתנות דם הפר ברישא, וכתיב חוקה. ושמא יש לומר דלהכי אייתי האי קרא, דאי מדכתיב חוקה, הוא אמינא מחוקה לא ילפינן אלא היכא דשינה הסדר של מעשה שלם, כגון אם הקדים כל עבודת שער דבחד מקום מקמי מתנות דפר, אבל כי האי גוונא, שאינו מקדים אלא אחת ממתנות דשעיר מקמי שבע מתנות דפר, לא מעכב, להכי מייתי מדכתיב "ויכלה", התורה אמרה כלה דם הפר לגמרי, ואחר כך כלה דם השעיר, והוי כמו שינה הכתוב עליו לעכב. [תוס'].

² דעולין אינו מבטלין זה את זה. ולא דמי להא דתנן בפרק התערובות, הניתנין למעלה שנתערבו בניתינן למטה, דסבירא להו לרבנן דרבי אליעזר ישכנו לאמה. דיש לומר, דשאני הכא, נהי דהשתא לאחר שנתן למעלה דפר, הוה ליה ניתנין למעלה שנתערבו בניתינן למטה, מכל מקום, כיון דמעיקרא הן שוין במתנותיהן, אפילו רבנן דרבי אליעזר מודו הכא דיתן למעלה, ורואה אני דם הפר למעלה כאילו הוא מים. [תוס'].